

Lelki Morzsák - „nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek”. (Mk 2,17)

Életünk legnehezebb időszaka, amikor betegségtől szenvedünk. Gyötrelmes számunkra akkor is, ha a testünk, de akkor is, ha a lelkünk veszíti el egészséges állapotát. És betegségünk számos emberre hatással van a környezetünkben.

Van olyan, aki segítségünkre siet, pótolni szeretné a mi hiányosságunkat, azt, amit aktuális állapotunk miatt elvesztettünk. Vannak, akik a gyógyító közösség tagjai, akik önzetlenül, szakértelmükkel és szeretetteljes szolgálatukkal enyhítik a fájdalmat. Vannak közvetlen rokonaink, akik átélnek velünk az aggodalmakat, a reményt és bátorítanak, erősítenek, szerepeinkben helyettesítenek bennünket. Vannak a szentek, akik példájukkal erősítenek bennünket és közbenjárnak értünk. És van a szentség, a betegek kenete.

„Általa a beteg a Szentlélek kegyelmét kapja, amely az egész embert segíti és tökéletesíti: megerősíti az Istenbe vetett bizalomban, erőt ad a kísértések ellen, s alkalmassá teszi arra, hogy betegségét erős lélekkel viselje, sőt, küzdjön egészségéért, ha az szolgál üdvösségére, ill. kérje és elfogadja a jó halál kegyelmét, ha Istennek ez az akarata.” (Magyar Katolikus Lexikon)

Szent II. János Pál pápa az ellene elkövetett merényletet követően egyre inkább megtapasztalta

a betegség keresztjét, s különös együttérzéssel fordult a betegekhez, ezért a Betegek Világnapja 1993-tól minden év február 11. napján van. 1858-ban ezen a napon jelent meg a Szűzanya Soubirous Bernadett 14 éves francia lánynak Lourdes-ban, majd február 15-én a sziklabarlangban csodatevő forrás fakadt. Lourdes-ban a zarándokok száma évente több mint félmillió és a természetes módon meg nem magyarázható gyógyulások száma is több ezerre tehető. A világnap célja, hogy „Isten egész népe kellő figyelmet szenteljen a betegeknek, segítse elő a szenvedés megértését.”

Tehát betegségünk idején nem vagyunk egyedül. Számtalan lélek kísér bennünket ezen időszakban. Kérjük a betegek kenetét és kérjük a Szűzanya segítségét is a gyötrelem idején!

*„Szűz Mária, Isten Anyja,
ma hozzád fordulunk, és így kérünk:
Te ismered a magatehetetlenek fájdalmát,
amikor nem lehet eltávolítani a szenvedést.
Anyai szenvedéseddel és azzal, hogy a kereszttel álltál,
a betegek menedékévé váltál számunkra.
Add, hogy legyen erőnk és bátorságunk
a Megfeszítettet nézni,
hogy bátorsággal viseljük szenvedéseinket,
és Rá bízunk magunkat.”*

A **szakmai szabályzók** teljes terjedelemben elérhetők a www.szeretetszolgalat.hu honlapon is, a [Módszertan – Aktuális jogszabályok](#) fül alatt.

Közlemény az egyes szociális szolgáltatások és a gyermekek átmeneti gondozását nyújtó szolgáltatások 2024. évi befogadható kapacitásairól.

Központi költségvetési támogatásban az a szociális, gyermekjóléti szolgáltatást biztosító fenntartó részesülhet, aki a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzésre került, és az általa nyújtott szolgáltatás a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe befogadásra került.

Amennyiben a fenntartó által nyújtott szolgáltatás esetében a befogadás általános – a rendelkezésre álló kapacitástól független – feltételei nem állnak fenn, akkor a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter a befogadásról az általa meghatározott és közleményben közzétett kapacitások alapján dönt.

(A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/A. § (1)-(2f); a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 145.§ (1)-(2), (2g); a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 19/A. § (1)-(2) bekezdései alapján.)

A 2024. évben a szociális szolgáltatások és a gyermekek átmeneti gondozását nyújtó szolgáltatások esetében nincsenek befogadható kapacitások.

„Látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatás 2024-2027 (LSER2024)” című pályázati felhívás

A Belügyminisztérium felkérésére a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet pályázatot hirdet „Látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatás 2024-2027 (LSER2024)” címmel a látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatásról szóló 490/2020. (XI. 11.) Kormány rendelet 2.§ (1) bekezdése és felhatalmazása alapján. A pályázati program megvalósítási időszaka: 2024. április 1. – 2027. március 31. Benyújtási határidő: 2024. február 17. További információ: Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Pályázati Igazgatóság

E-mail: lser@nszi.gov.hu

Pályázati felhívás biztos kezdet gyermekházak befogadására és költségvetési támogatására

A Belügyminisztérium a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet 4. § (4) bekezdése alapján kapacitásbővítési pályázatot hirdet „Biztos Kezdet Gyerekházak befogadására és költségvetési támogatására”.

A Belügyminisztérium a pályázati eljárás lefolytatásával – összhangban az Áht. 6/B. § (3) bekezdésével – a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot, mint kezelő szervet bízta meg.

Az akadálymentességről (nem) röviden

Most kezdődő sorozatunkban az akadálymentesség témáját boncolgatjuk, mely egyrészt a középületek sajátossága kell, hogy legyen, másrészt a szociális intézményekre vonatkozó kötelezően megvalósítandó előírás.

Az előírásoknak való megfelelés a szakmérnökök és tervezők feladata, azonban nagyon fontos lehet az **érintett személyek bevonása** még a tervezés szintjén, akik fogyatékoságuk okán meg tudják fogalmazni, hogy mi tesz egy épületet, intézményt megközelíthetővé, bejárhatóvá, elhagyhatóvá, használhatóvá, igénybe vehetővé.

Intézményvezetőként vagy munkatársként is érdemes tisztában lenni néhány alapvetéssel anélkül, hogy szakavatott mérnökké válnánk. Ehhez szeretnénk segítséget nyújtani az alábbi írással.

Az **akadálymentesség** olyan elvek és gyakorlatok összessége, amelyek célja a környezet, termék, szolgáltatás vagy információ könnyű hozzáférhetőségének biztosítása minden személy számára, beleértve azokat is, akik valamilyen fogyatékossgal élnek.

Az akadálymentesség különböző területekre vonatkozhat, például az épített környezetre, az információs és kommunikációs technológiákra, az oktatásra, a munkahelyekre, a közlekedésre.

Az akadálymentességi intézkedések magukban foglalhatják az építészeti módosításokat, speciális technológiai eszközök alkalmazását, valamint különféle kommunikációs és információs eszközök hozzáférhetőségét.

Az akadálymentesség nem csupán a fogyatékossgal élők számára fontos, hanem hozzájárul a társadalom egészének inkluzivitásához (szemléleti befogadás és elfogadás) és sokszínűségéhez is. Az akadálymentesség elősegíti az esélyegyenlőséget és azt a célt szolgálja, hogy mindenki szabadon és aktívan részt vehessen a közösség életében.

Az akadálymentesítés, illetve az akadálymentes tervezés kiindulópontja tehát a különleges igények (fogyatékossgal élő személyek szükségletei) kielégítésének szempontja speciális eszközök, berendezések, műszaki megoldások alkalmazásával. Az ilyen tervezés gyakorlásával az épületek tervezésénél figyelembe vett használói kör bővül a fogyatékos személyekkel, ugyanakkor ezáltal olyan létesítmények jönnek létre, amelyek más használóknak is kényelmesebbek, biztonságosabbak, azaz akadálymentesek. Magyarországon megszületett az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi [LXXVIII. számú törvény](#), amely pontos meghatározásokat és követelményrendszert ad a környezet kialakításával kapcsolatban. A [253/1997. \(XII. 20.\) Korm. rendelet](#) tartalmazza a műszaki előírásokat elsősorban középületek, közszolgáltatást nyújtó épületek kialakítására vonatkozóan elsősorban a mozgásukban korlátozottak igényeire reflektáló szabályokat.

Az **egyetemes tervezés** olyan preventív tervezési szempont, amely szerint az épített környezet mellett a szolgáltatásokat is akadálymentessé kell tenni, így lesz a környezetünk olyan, hogy minden ember funkcionálisan használni tudja azt. Az eleve így tervezett épületek nem zárják ki az esztétikumot, a beruházást nagymértékben nem növelik, és a költségek hosszútávon kifizetődnek. A már megépített régi épületek utólagos akadálymentesítése is megoldás.

Elkövetkező írásainkban végig járjuk a közintézményeket azzal az irányított figyelemmel, hogy milyen elvárásaink lehetnek fogyatékkal élő emberként vagy kísérőjeként, valamint milyen előírások vonatkoznak az épített környezetre az akadálymentesség szempontjából.

Utak és oldások - szakmai nap a Katolikus Szeretetszolgálatnál

A Pest és Nógrád vármegye Területi Szakmatámogatási Rendszer (TSZR) szervezésében szakmai napot tartottak január 23-án, a Katolikus Szeretetszolgálat központi épületében. Az **Utak és oldások** elnevezésű rendezvényre Pest vármegye családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményeinek munkatársait várták.

Bárándiné Jánossy Enikő, a Pest vármegye családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás területi munkacsoportjának csoportvezetője köszöntötte a résztvevőket. Kiemelte, hogy a résztvevők mindegyike a szociális ágazat "két lábon járó alappillére" - ám az alappillérek stabilizálására is időről-időre szükség van. Fontosnak nevezte a szakmai információátadást, a lelki egészség meglétét, és a krízis esetén szükséges erőforrások tudatosítását - ennek előmozdítására jött létre a szakmai nap is. A nap indításaként a résztvevők megtekinthették a TSZR első szakmatámogatási kisfilmjét, amely a Boldog Gertrúd Központ egymásba fonódó ellátásairól és a benne dolgozókról is szól. (A videó elérhető a [TSZR](https://www.tszr.hu) honlapján is.)

A szakmai napon az első előadást **Szücsi Csaba**, a Pest Vármegyei Kormányhivatal osztályvezetője tartotta „Együttműködés a Kormányhivatallal” címmel. Kiemelte, hogy a területi szakmatámogatási rendszerek sokszor vannak segítségükre az ellenőrzések során, valamint a jogszabályok betartatásánál.

Az előadó több kérdést, továbbgondolandó témát is felvetett, többek között az együttműködések lehetséges irányairól, a jelzőrendszeri koordinátor feladatairól és az engedélyezési eljárásokról is.

Dr. Csizmás Ágnes, a Katolikus Szeretetszolgálat módszertani munkatársa A hangterápia lehetőségei a munkatársi rekreáció, valamint a szociális és gyermekvédelmi ellátások színterein címmel beszélt a hangterápia jelentőségéről. A hangterápiás eszközök és módszerek, amelyek hatása fizikai, biológiai tényekkel alátámasztott, nagy segítséget nyújthat valamennyi ellátotti csoport, és nem utolsó sorban a munkatársak számára is. Az előadást egy hangterápiás bemutató, valamint "hangszersimogató" zárta.

Busi Zoltán, a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet szakmai vezetője „A közfeladatot ellátó személyek elleni erőszak kiútjai” címet viselő előadás során a szociális munkások bántalmazásával kapcsolatos felmérés eredményei mellett olyan jogyakorlatokat is bemutatott, amelyek mások számára is iránymutatásul szolgálhatnak az erőszakos cselekmények, fenyegetések elkerülésére.

A szakmai napot **Tapolyai Emőke** pszichológus előadása zárta "Élet a magasfeszültség alatt" címmel. A szakember kifejezetten a segítő szakmákban dolgozók mentális és lelki állapotát, a stressz és a feszültség kezelését helyezte előtérbe.

A pszichológus elmondta, hogy a múltbéli, fel nem dolgozott traumák és tapasztalatok hogyan tudják megnehezíteni - különösen - a segítő szakmákban dolgozók életét. „Minél jobban méregetjük az elégedetlenségünket, annál jobban áldozatnak érezzük magunkat” - mondta el Tapolyai Emőke.

A szakmai napot személyes találkozási lehetőségek, tapasztalatcserék is gazdagították.

„Többet kellene játszanunk. Hogy miért? Mert amikor játszunk, elfelejtünk mindent, és kiszakadunk a valóságból!” /Julian Brass/

A játék szó hallatán bizonyára mindannyiunkban felelevenednek régi emlékek, érzések, gondolatok. A játék sok mindent jelent, hiszen egyszerre önfeledtség, szabadság, öröm, de ugyanakkor tanulás, felfedezés és fejlődés is.

A gyermek természetes nyelve a játék. Ez a legfontosabb tevékenység gyermekkorban. Játék nem csak az erre a célra gyártott játékszerek, hanem gyakorlatilag bármi lehet. A játéknak jelentős szerepe van a világ felfedezésében, a tanulásban, az érzelmi fejlődésben, illetve a szocializációban.

A gyermekek a játékban kifejezhetik vágyaikat, előtérbe kerül a kreativitás és a fantázia, hozzájárul az önismeret mélyítéséhez, a személyiség fejlődéséhez, valamint képesség- és készségfejlesztő hatása is van.

A gyermekekhez a játékon keresztül tudunk legkönnyebben kapcsolódni, ezen a módon tudunk a legjobban közel kerülni hozzájuk és megérteni őket.

A játékterápia elsődleges célja a gyermek egészséges fejlődése. A gyermekek a velük történeteket játékban megismétlik, „kijátsszák” magukból, aminek feszültségoldó hatása van.

A játékon keresztül jelenítik meg félelmeiket, vágyaikat, ezért nyújt jó lehetőséget a spontán játék megfigyelése a gyermekek megismerésére. A játékterápia egy bizonyos helyet teremt a gyermekek számára, ahol bátran kísérletezhetnek, fejleszti az önszabályozási képességüket, segít felismerni és kapcsolódni saját érzelmeikhez, valamint fejleszti a szociális készséget.

A játékterápia kifejezetten ajánlott érzelmi- és viselkedészavar jeleit mutató gyermekek számára.

Lényege a kapcsolat, mely létrejön a terapeuta és a gyermek között. Mivel azonban a gyermek gyógyulási folyamatában a szülők is nagy szerepet töltenek be, ezért a leghatékonyabb, ha ők is aktívan részt vesznek a terápiában.

A játékterápiában a szakemberek nagy hangsúlyt fektetnek a játék megfigyelésre. Abból, ahogyan a gyermek a játékterápiás térben viselkedik, amivel és ahogyan játszik, sok mindenre lehet következtetni.

A játékterápia alkalmazásánál elengedhetetlen:

1. Az anamnézis felvétele a következőkből áll: a szülő elbeszéléséből, a meglévő orvosi zárójelentésekből, valamint az intézményben folyó orvosi és neurológiai, valamint a játékterápiában kidolgozott vizsgálatból. A vizsgálati idő átlagosan 2 óra. Az anamnézis a következő vizsgálandó tételekből áll:

- környezeti tényezők
- családi anamnézis, főbb betegségek
- kivizsgált betegségek
- kivizsgált eredmények, diagnózis
- a gyermek testi jegyeinek leírása (haj, arcszín, szemek, fül, száj, nyak, bőr, stb.)
- a fül és szem szervi működése
- orr- és homloküreg
- végtagok formája, tapintása, színe
- izomzat, ízület és csontok
- belső szervek (pl. szív) működése, emésztés és kiválasztás milyensége
- idegrendszer: perifériás, gerincvelő és központi idegrendszer
- alkat
- alvás
- pszichés állapot: hangulat, viselkedés, félelmek
- mentális állapot: érdeklődés, figyelem, emlékezet, kapcsolat, tevékenység,
- szociális érettség

Minél korábban kezdődik a komplex orvosi kivizsgálás és vele párhuzamosan a korai fejlesztés, annál nagyobb esélyt adunk a rehabilitációnak.

2. A fejlődési lap komplex módon tartalmazza a gyermek aktuális fejlettségi szintjét, amelyet felvételtkor és azt követően 2-3 alkalommal még megnézzünk. Ennek alapján állítjuk össze a gyermek részére a leghatékonyabb terápiát.

A fejlődési lap részei a következők:

- önellátás fejlődése: szobatisztaság, öltözés, étkezés, higiénés szokások
- táplálkozás zavarainak okai
- szenzomotoros fejlődés: izomtónus, egyensúly, fejtartás hason-háton, fejemelések hason, fordulás, kúszás, mászás, ülés, felülés, állás, járás
- járás ritmusa, nehezített járásformák, mozgás üteme
- manipuláció: tárgy-szem koordináció, szem-kéz koordináció
- manipulációs tér: síkban, térben
- izomtónus, kézhasználat, fogás milyensége
- ábrázolás: eszközök adekvát használata
- ábrázolás módja: tervezés, megnevezés technikák ismerete és annak minősége.

Fontos tudnunk, hogy a gyermek a saját otthonában sokkal több megbízható információt nyújt számunkra, mint egy vizsgált környezetben. Ennek ellenére többször kell megnézni a gyermeket, főleg, ha felmerül bennünk valamilyen gyanú.

Mindkét információ, úgy az anamnézis, mint a fejlődési lap kitöltésénél, átgondolásánál más szempontok érvényesülnek egy koraszülött, de neurológiai és komoly szomatikus eltéréseket nem mutató csecsemőnél, mint a sérült csecsemő esetében.

Tunyogi-féle játékterápia

Tunyogi Erzsébet – akinek a nevéhez fűződik ez a módszer – szerint a játékterápia központi idegrendszeri és genetikai károsodott csecsemők és kisgyermekek korai fejlesztő programja, melyet a terapeuta a szülők közvetlen együttműködésével folytat. A módszer multidiszciplináris, felhasználja az orvosi, pedagógiai és pszichológiai ismereteket.

Akár a központi idegrendszeri, akár a genetikai károsodások milyenségét, tüneteit vizsgáljuk, az a jól leírható vizsgálati tapasztalat, hogy a sérülés szinte minden funkciót, érzékszervet érinthet. A szerint fogalmazódik meg a diagnózis, hogy mely funkciók a legsérültebbek, így beszélünk: mozgás-, látás-, hallás-, érzékszerv-, vagy magatartássérülésről. A halmozott sérültség több funkció egyidejű, durva elváltozását jelenti. A terápiás tapasztalat szerint halmozott sérültség alakulhat ki akkor is, ha korai csecsemőkortól nem kezeljük a vezető tünetcsoportot.

Összességében elmondhatjuk, hogy a játékterápia összetett fejlesztő módszer, egyidejűleg fejleszti a mozgást, az érzékszervek differenciált működését és a tanulási képesség kibontakoztatását.

Szeretettel ajánljuk figyelmükbe a Család-barát műsort, amelyben Tunyogi Erzsébettel beszélgettek ebben a témában:

<https://www.youtube.com/watch?v=G11m7Ky3jwA>

Kiadó neve: Katolikus Szeretetszolgálat • Kiadó székhelye: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 27/A.
Kiadásért felelős személy neve: Dr. Vajda Norbert • Szerkesztésért felelős személy neve: Szlávik Bence

